

„BSD és vidéke”

2005. április 9.

Légrádi Gábor

legradi@bsd.hu

(Magyar BSD Egyesület)

Az előadás tartalma

1. Bevezetés
2. Előzmények, a BSD kialakulása
3. Rendszerváltozatok
4. Tulajdonságok
5. Wireless támogatás
6. A Magyar BSD Egyesületről
7. Összefoglalás
8. „Túlélőkészlet” (azaz címek a további információk beszerzéséhez)

Bevezetés (1.)

Az előadás célja: a BSD rendszerek bemutatása, népszerűsítése.

Bevezetés (2.)

A BSD operációs rendszer(ek) célja.

A BSD rendszerek célzott felhasználási területe a szerverplatform.

A jelenlegi fejlesztési irányok (azaz a főbb, illetve ismertebb „disztribúciók”): FreeBSD, NetBSD, OpenBSD.

Bevezetés (3.)

Miért fontos a BSD?

- „Egy újabb szín a palettán.”
- Kevésbé ismert (piacképesség növelése...)
- (Ez is jól használható...)

Bevezetés (4.)

A BSD hatással volt több más UNIX rendszerre is, mint például a(z)

- AIX (IBM),
- HP-UX (HP),
- SunOS, Solaris (SUN),
- IRIX (SGI),
- OSF/1 (Digital),
- Tru64 (Digital, Compaq, HP).

Előzmények, a BSD kialakulása (1.)

60-as évek végétől, AT&T Bell Laboratories, UNIX operációs rendszer.

Az AT&T nem rendelkezik szoftverek ill. operációs rendszer fejlesztési és forgalmazási (árusítási) jogosítvánnyal (telefontársaság).

A UNIX kódot átadják egyetemeknek és kutatóintézeteknek.

Előzmények, a BSD kialakulása (2.)

Ezek a oktatási és kutatási helyek további fejlesztéseket készítenek a UNIX-hoz, mely fejlesztések „visszakerülnek” a UNIX-ba.

Az egyik legismertebb fejlesztőhely a Berkeley Egyetem Számítástudományi Kutatócsoportja (CSRG, Computer Science Research Group).

BSD = Berkeley Software Distribution

Előzmények, a BSD kialakulása (3.)

A „BSD” elnevezés ill. rövidítés az operációs rendszer és felhasználói programok együttesét jelenti.

BSD sorszámozás: 2BSD, 3BSD, 4BSD, 4.1BSD...

Jelenleg a 4.4BSD a legújabb változat.

A bemutatandó rendszerek is ezt a változatot használják alapként (ez az ún. „referencia platform”).

Előzmények, a BSD kialakulása (4.)

80-as évek végén: 386BSD.

„Hiány” volt a PC platformon BSD rendszerekben.

Üzletileg nem lett sikeres, de bizonyította, hogy IBM PC-re is implementálható a BSD rendszer.

Előzmények, a BSD kialakulása (5.)

90-es évek elejétől több változat is kialakult.

Főbb „dialektusok”:

- FreeBSD
- NetBSD
- OpenBSD
- (Mac OS X)

Rendszerváltozatok (1.)

FreeBSD

Főképpen a PC-s (i386) felhasználók számára készült.

Több mint 12000 különböző – más platformra készült – programot portoltak rá.

A többi tárgyalandó rendszer között ez a legkényelmesebb változat.

Rendszerváltozatok (2.)

FreeBSD

Verziók („változatszámok”) a FreeBSD-ben:

„5-ös sorozat”: SMP támogatással, a 4-es sorozat átírása – szinte teljes újraírása – révén készült. Jelenlegi változatának sorszáma 5.3.

„4-es sorozat”: egyprocesszoros megoldás, változatának sorszáma 4.11.

Rendszerváltozatok (3.)

NetBSD

Ez a változat szeretne „az” operációs rendszer lenni.

A kitűzött cél: „Fusson minden gépfajtán és géptípuson BSD!”

A reális cél valójában az, hogy minél több géptípuson fusson BSD.

Rendszerváltozatok (4.)

NetBSD

Jelenleg több mint 50 különböző architektúrán képes már futni.

A portolás itt egy újabb hardware architektúrára történő adaptálást (megvalósítást) jelent.

Rendszerváltozatok (5.)

NetBSD

Ez az adaptálás egy köztes felület definiálásával történik, s emiatt gyors az új géptípusra a portolás. A megvalósítás két rétegből tevődik össze, egy platformfüggetlen és egy platformfüggő részből.

A portolás sebessége átlagosan egyharmadannyi időt igényel, mint más operációs rendszernél.

Rendszerváltozatok (6.)

NetBSD

Támogatja a UNIX oktatását, és a UNIX ismeretek terjesztését azáltal, hogy régebbi, kisebb erőforrásokkal rendelkező gépeken is képes futni.

Az előbbieket miatt akár oktatási intézményekben és kutatóhelyeken is ideális megoldás lehet.

Rendszerváltozatok (7.)

NetBSD

Jelenlegi változatszáma 2.0.

A változatszám lassan növekszik (egy új változat létrejöttének „sebessége” alacsony), mert az új változatot az összes eddigi támogatást nyert architektúrára is át kell vinni.

Rendszerváltozatok (8.)

OpenBSD

Célja: egy megbízható üzemmenetű, biztonságos, és lehetőleg nehezen feltörhető szerverplatform kialakítása, amely auditált forráskódból jön létre.

Jellemző erre a rendszerre, hogy 8 éve összesen egy (1) távolról kihasználható hibát találtak az alapértelmezett telepítésben. (!!!)

Rendszerváltozatok (9.)

OpenBSD

Fejlesztői a NetBSD csapatból váltak ki.

A változatszám 3.6, s ez a változat már SMP támogatást is tartalmaz az IA-32 és IA-64 platformokra.

Kiadások időpontja általában: május 1. és november 1. (félévente).

Tulajdonságok (1.)

Ezek a tulajdonságok mindhárom – az előbbieken tárgyalt – rendszerváltozatra jellemzők.

Elsődleges céljuk: a szerverplatform (azaz a szervercélú felhasználás) támogatása.

Tulajdonságok (2.)

Ez jelenti a szerverekhez szükséges hardver-
elemek szoftverrel való folyamatos ellátását.

Azért a „desktop” irányultságú rendszerek és
szoftverek támogatása is fejlődőben van (pl.
OpenOffice)!

Tulajdonságok (3.)

A rendszerek fejlesztésének menete konzervatívnak és központosítottnak mondható.

Egy új hardver támogatásának a rendszerbe illesztése hosszú ideig tart. Ez átlagosan fél, illetve egy éves időtartamot jelent.

Ez alatt az idő alatt intenzív tesztelés, kódjavítás és dokumentálás folyik.

Tulajdonságok (4.)

A fejlesztők átlagos életkora 30-40 év közötti.

Ezek a fejlesztők túlnyomórészt nagygépes ismeretekkel és tapasztalatokkal is rendelkeznek.

A rendszer használatához elengedhetetlen a naprakész, érthető, áttekinthető, és részletes dokumentáció megléte.

Tulajdonságok (5.)

A rendszert fejlesztő csoport felépítése (a FreeBSD fejlesztési séma alapján):

- „**core**” (belső kör), kisebb méretű csoport (átlagosan 20 fő)
- „**committers**” (beajánlók), közepes méretű csoport (átlagosan 200 fő)
- külső fejlesztők

Tulajdonságok (6.)

Az előbbi felépítés többszintű kódszűrést és kódjavítást is jelent egyben.

Ez többlépcsős megoldás nagyban segíti a hibafelderítést és hibajavítást.

A fejlesztés során meghozott döntések felelőssége nem egy emberé, mert a döntést közösen hozzák meg a fejlesztők a fejlesztés lehetséges további irányáról.

Tulajdonságok (7.)

A BSD rövidítés az operációs rendszer elnevezése mellett egy speciális szoftverlicenelési megoldást is jelent.

A BSD licenelés megengedi, de nem teszi kötelezővé a binárisok mellett a forráskód átadását is.

A BSD licenelésű rendszereket lehet pénzért is árusítani.

Tulajdonságok (8.)

A BSD rendszerek között – más operációs rendszerekkel ellentétben – nagy az átjárhatóság.

A BSD rendszerek nagymértékben hasonlítanak a „klasszikus” nagygépes UNIX-okra, ezért BSD-ről nagygépre (és az azon futó UNIX-ra) igen könnyű az átállás.

Tulajdonságok (9.)

Itt a kernel nem választató el a rendszer többi részétől.

Általában monolitikus megvalósítású a kernel, de betölthető modulok is használhatók néhány esetben egyes speciális funkciókra (LKM, KLD).

A BSD változatok (FreeBSD, NetBSD, OpenBSD) kerneljei különbözőek (ahogy a fejlesztői csapatok is). A kernelek egymás között sem cserélhetők.

Wireless támogatás

Az előbbiekben említett mindhárom rendszer támogatja a vezeték nélküli hálózati kapcsolat megvalósítását valamilyen szinten.

A támogatás mértéke rendszerenként és platformonként is eltérő.

Mivel e rendszerek alapvetően és túlnyomórészt szerverként működnek, a vezeték nélküli hálózat operációs rendszer általi támogatása nem hiányozhat.

A Magyar BSD Egyesület (1.)

2001-ben alakult, nonprofit, a BSD rendszerek támogatásával és népszerűsítésével foglalkozó társaság.

Céljai:

A BSD rendszerek megismertetése másokkal is, a nyílt kódú operációs rendszerek ismeretkörének bővítésének céljából.

Az előbbi célra weboldal és a tagoknak levelezőlista működtetése.

A Magyar BSD Egyesület (2.)

Konferenciákon és más összejöveteleken előadások tartása ismeretterjesztés céljából.

Ezen rendszerek magyar nyelvű támogatásának segítése (pl. OpenOffice.org).

Kapcsolatok kiépítése és ápolása más, hasonló célú külföldi szervezetekkel.

Az érdeklődőknek segítség nyújtása az ilyen rendszerek megismeréséhez.

Összefoglalás (1.)

A BSD rendszerek eddigi fejlődése, változottsága, valamint a fejlődés irányába mutatott nyitottsága méltán emeli a BSD-t a többi „jobb” operációs rendszer közé.

A BSD technológia kiforrottsága, s közel 30 éves múltja bizonyította, hogy ez az operációs rendszer család is jól használható megbízható üzemmenetű szerverek létrehozására, üzemeltetésére.

Összefoglalás (2.)

Ezek a rendszerek sem tökéletesek, de fejlődnek!

Érdemes velük megismerkedni!

Egyszeri kipróbálást feltétlenül megérnek!
(Talán még többet is... ;-)

„Túlélőkészlet” (1.)

<http://www.freebsd.org>

<http://www.netbsd.org>

<http://www.openbsd.org>

„Túlélőkészlet” (2.)

<http://www.hup.hu>

<ftp://ftp.fsn.hu>

<http://www.bsd.hu>

Befejezés

**Jó ismerkedést és használatot
kívánok!**

**Köszönöm türelmüket és meg-
tisztelő figyelmüket!**